

ISTRAŽIVAČKI
FORUM

Evropski pokret
Srbija

B | T | D The Balkan Trust
for Democracy
A PROJECT OF THE GERMAN MARSHALL FUND

Beograd, 17. januar 2012.

SARADNJOM U OBLASTI ŽIVOTNE SREDINE DO BRŽE I KVALITETNIJE EVROPSKE INTEGRACIJE

Formalizovanje saradnje zemalja zapadnog Balkana i jugoistočne Evrope i zaključivanjem posebnog međunarodnog ugovora u oblasti životne sredine i održivog razvoja, pružilo bi značajan doprinos procesu evropskih integracija država regiona, pre svega kroz unapređenje uslova za primenu mnogobrojnih međunarodnih ugovora u ovoj oblasti, rečeno je na javnoj raspravi organizovanoj povodom predstavljanja novog predloga za javnu praktičnu politiku **Istraživačkog foruma** Evropskog pokreta u Srbiji, pod nazivom „*Međunarodni ugovori u oblasti životne sredine u funkciji evropskih integracija i region jugoistočne Evrope*“, autora prof. dr Dragoljuba Todića.

Osim autora ove analize, na skupu je govorio i Vladimir Pavićević, predsednik Istraživačkog foruma. Debatu su prisustvovali i predstavnici **Ministarstva životne sredine, rudarstva i prostornog planiranja, Agencije za zaštitu životne sredine, Kancelarije za evropske integracije, političkih stranaka, organizacija građanskog društva, poslovnog sektora, akademske zajednice i medija.**

U analizi Istraživačkog foruma raspravlja se o mogućim interesima Republike Srbije da preduzme **mere za unapređenje međusobne saradnje država regiona** i za pokretanje inicijative za zaključivanje ugovora o saradnji u oblasti zaštite životne sredine. Razmatraju se mogući elementi **Konvencije o saradnji država JIE/ZB u oblasti životne sredine i održivog razvoja, sa sedištem u Beogradu.** U radu se polazi od stava da je unapređenje primene međunarodnih ugovora u oblasti životne sredine u neposrednoj funkciji evropskih integracija država i regiona, odnosno da bi formalizovanje saradnje država regiona JIE/ZB zaključivanjem posebnog međunarodnog ugovora o saradnji u oblasti životne sredine i održivog razvoja, doprinelo ubrzavanju procesa evropskih integracija država regiona.

U oblasti zaštite životne sredine postoji veliki broj međunarodnih ugovora, samim tim i dobra osnova, ali ne i jedan opšti ugovor koji bi obuhvatio sve države u regionu jugoistočne Evrope, kao i sve važne oblasti u vezi sa zaštitom životne sredine i kao takav otklonio sve praznine koje postoje u sistemu međunarodnih ugovora. Cilj ovog predloga za javnu praktičnu politiku jeste iniciranje priče o potrebi zaključivanja novog međunarodnog ugovora koji bi institucionalizovao saradnju država u regionu u oblasti životne sredine, rekao je autor analize, **Dragoljub Todić.**

„Potpisivanje ovakvog ugovora, odnosno konvencije, imalo bi značajne implikacije na proces evropskih integracija, kako država članica, tako i država u procesu pridruživanja EU, kako na direktan način, kroz uvođenja sistematizovanog pristupa ovoj oblasti putem zakonodavstva, tako i na indirektan način. Iznad svega, bio bi pružen veliki doprinos harmonizovanom pristupu država u regionu u sprovođenju drugih međunarodnih ugovora

ISTRAŽIVAČKI
FORUM

Evropski pokret
Srbija

B | T | D The Balkan Trust
for Democracy
A PROJECT OF THE GERMAN MARSHALL FUND

kroz razmenu iskustava u primeni obaveza, od čisto tehničkih pitanja vezanih za slanje izveštaja, do suštinskih, poput kapaciteta i stanja institucija“, rekao je Todić.

Todić je zaključio da bi se konvencija odnosila na implikacije na regionalnom nivou, poput klimatskih promena, u čemu međunarodni ugovori u domenu životne sredine daju matricu i podstiču na sklapanje regionalnih ugovora.

Imajući u vidu prožetost pitanja zaštite životne sredine regionalnom saradnjom, **Vladimir Pavićević**, predsednik Istraživačkog foruma, rekao je da proces evropske integracije Srbije za sada ide rutiniziranim putem uz puko usvajanje zakona i standarda, zbog čega Istraživački forum nastoji da predloži drugačiji pristup i predloži nove ideje i preko njih i novi sadržaj. U tom smislu, regionalna saradnja predstavlja priliku za uređivanje oblasti zaštite životne sredine.

Na skupu je rečeno da je tempo usvajanja zakona u oblasti zaštite životne sredine bio preintenzivan kako bi domaće institucije mogle i na adekvatan način da primenjuju sve usvojene propise. Zbog toga je neophodno da ovakva inicijativa oživi, osim u civilnom sektoru, i kroz raspravu unutar Vlade Srbije.

Tijana Spasić, savetnik u Ministarstvu životne sredine, rudarstva i prostornog planiranja, rekla je da ministarstvo podržava ovu inicijativu i da je neophodno da se ovaj predlog razradi, kako bi se razmotrila i mogućnost sprovođenja u praksi.

Da je usvajanje ovakvog sporazuma poželjno i dobrodošlo, usaglasio se i **Saša Mart**, savetnik u odseku za ljudska prava i zaštitu životne sredine Ministarstva spoljnih poslova, koji je dodao da bi ova inicijativa trebalo da posluži za razvijanje svesti kod donosilaca odluka, jer životna sredina, za razliku od pitanja regionalne saradnje, nije na vrhu prioriteta, i da je zbog toga važno da se u narednom periodu razvijaju regionalni mehanizmi koji će imati značajne efekte.

Iz Kancelarije za evropske integracije su poručili da u jačanju regionalne saradnje u oblasti zaštite životne sredine, Srbija uveliko kasni, i zbog toga su ovakve inicijative veoma važne i trebalo bi ih podsticati i što pre sprovoditi u delo, naročito imajući u vidu odredbe i obaveze iz Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju.

Zaključivanje ove konvencije može da predstavlja i jedan od instrumenata za brže ostvarivanje ciljeva nacionalnih politika u ovoj oblasti, uključujući i one koje se odnose na evropske integracije. Ostvarivanje ove inicijative suočava se sa mnogim izazovima, uključujući odnose i interese u regionu, i zato će biti ključno utvrđivanje zajedničkih interesa, ocenili su učesnici rasprave. S tim u vezi, ukazano je na značaj utvrđivanja okvira koji vodi ka unutrašnjoj harmonizaciji, odnosno da bi iniciranje ovakvog oblika saradnje trebalo da podrazumeva i razrađene mehanizme razmene informacija, kako bi se obezbedila efikasnost.

Podršku za ovakvu inicijativu, pre svega, trebalo tražiti od međunarodnih organizacija. Predstavnicu OEBS-a, **Olivera Zurovac-Kuzman**, rekla je da ova organizacija pitanje životne sredine posmatra sa bezbednosnog aspekta i demokratizacije svih segmenata u upravljanju životnom sredinom. „Međunarodne organizacije su mesto za podršku ovakvim inicijativama, ali je za njenu primenu neophodno da se pripremi koncept. Konvencija je kruna

ISTRAŽIVAČKI
FORUM

Evropski pokret
Srbija

B | T | D The Balkan Trust
for Democracy
A PROJECT OF THE GERMAN MARSHALL FUND

svoga što bi zaista trebalo da bude sprovedeno na terenu“, rekla je Zurovac-Kuzman i predložila uspostavljanje profesionalnih regionalnih mreža, odnosno odvajanje saradnje od političkih stavova, budući da je u raspravi ukazano i na problem odnosa u regionu i da bi predlog koji bi potekao od Beograda mogao da naiđe na otpor zbog različitih interesa država u regionu.

Za realizaciju ove inicijative neophodno je usredsrediti se na zajedničke interese država u regionu u procesu evropskih integracija, ali i na formiranje jake institucionalne strukture koja bi se bavila ovim pitanjem, ocenjeno je na skupu.

Na kraju rasprave, ukazano je na to da je ideja funkcionisanja Istraživačkog foruma da se konkretnim predlozima za praktičnu politiku učvrsti evropski put Srbije i da se radi na otvaranju prostora za organizacije građanskog društva da učestvuju u procesu kreiranja politika. Zbog toga će Istraživački forum nastaviti da prati kroz svoje analize i predloge praktičnih politika pre svega teme koje obuhvataju poglavlja u procesu pregovaranja o članstvu sa Evropskom unijom, kako bi se, pre svega, poboljšala pozicija Srbije, zaključio je predsednik Istraživačkog foruma.

Istraživački forum predstavlja novo programsko telo Evropskog pokreta u Srbiji u okviru koga se sprovode sveobuhvatna i dubinska istraživanja i analize aktuelne situacije u procesu reformi u konkretnim oblastima, odnosno pisanje i predstavljanje alternativnih predloga za javne praktične politike za efikasniju i efektivniju reformu u oblastima relevantnim za proces evropske integracije Srbije.

Rad Istraživačkog foruma Evropskog pokreta u Srbiji finansijski podržava **Balkanski fond za demokratiju**, projekat Nemačkog Maršal fonda Sjedinjenih Američkih Država.